

د افغانستان اسلامي جمهوریت

دارشاد، حج او اوقافو وزارت

ریاست ارشاد و انسجام مساجد

آمریت ارشاد و دعوت

د خطبو عمومی مدیریت

رهنمای خطبه نماز جمعه مورخ: ۱۳۹۸/۱۲/۲

ضرورت به صلح و مصالحه در شرایط فعلی کشور

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ وَأَنْفُسَنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا بِحَمْدِهِ اللَّهُ فَلَا مَضِلَّ لَهُ ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (١٠) الْحَجَرَات

ترجمه: به تحقیق مسلمانان با هم برادرانند، پس میان برادران تان صلح نمائید و از خدا بترسید تا اینکه به شما رحم کرده شود.
و در آیه دیگر بخوانند (ج) میفرماید: فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (١) انفال.
ترجمه: یعنی: از خدا بترسید، و با یکدیگر خود صلح و سازش نمائید، از خدا و رسولش فرمانبردارید، اگر واقعاً مؤمن هستید.
در آیه دیگری خداوند (ج) می فرماید: لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (١١٤) النساء.

ترجمه: در بسیاری از سرگوشی های شان خیری نیست، مگر کسیکه به صدقه یا به معروف و یا اصلاح در بین مردم امر میکند و شخصیکه سرگوشی را برای بدست آوردن رضای خدا انجام میدهد به زودی برایش پاداش بزرگی اعطای گردد.
همچنان پیامبر صلی الله علیه وسلم می فرماید: عن ابی درداء (رض) قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم - لا أخبركم بأفضل من درجة الصيام والصلاة والصدقة؟ قالوا: بلى يا رسول الله، قال: إصلاح ذات البين قال: وفساد ذات البين هي الحالقة لا أقول انها تحلق الشعرة ولكن تحلق الدين (رواه الترمذی).

ترجمه: از حضرت ابی درداء رضی الله عنه روایت شده، که رسول خدا صلی الله علیه وسلم میفرماید: آيا شما را از یک چیزیکه ثواب و اجر آن از نماز، روزه و صدقات زیاد باشد بشارت ندهم؟ گفتند بلی ای رسول خدا، فرمودند: آن عبارت است از اصلاح بین مردم، ولی اختلاف و عداوت تیغی است تراشنده من غمی گویم که موها را می تراشد بلکه دین را می تراشد و نابود می کند .
اسلام دین صلح، اخوت، برادری و عدالت است و مسلمانان را به آن امر می نماید، خداوند حکیم میفرماید: وَالصُّلْحُ خَيْرٌ (١٢٨) النساء
ترجمه: صلح بهتر است و در آن نیکی های زیادی نهفته است.

پیامبر صلی الله علیه وسلم می فرماید: عن ابی هريرة (رض) قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم يعرض اعمال الناس في كل جمعة مرتين يوم الاثنين ويوم الخميس فيغفر لكل عبد مومن الا عبداً بينه وبين اخيه شحنة فيقال: اتركوا هذين حتى يفيا. رواه "مسلم"

ترجمه: حضرت ابو هريره رضى الله عنه از رسول الله صلى الله عليه وسلم روايت ميكند كه ايشان فرموده اند: در هر هفته دو بار روز دوشنبه و پنجشنبه اعمال مردم به خداوند مقتدر پيش كرده ميشود، پس آمرزيده ميشود هر بنده مسلمان؛ مگر بنده اي كه بين او و برادرش عداوت و دشمنى باشد، پس گفته ميشود كه بگذاريد ايشان را تا آنكه رجوع كنند از دشمنى و با هم آشتى نمايند. صلح دروازه هاى بزرگى رامى گشايد كه توسط جنگ گشاده نى شود.

طوريكه قرآن كريم مى فرمايد: **إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا (۱) الفتح.**

ترجمه: به تحقيق ما براى توفيق پيروزي بزرگى رانصيب مى نمايم، آيه مباركه راجع به وقايع صلح حديبيه و اطمينان پيامبر صلى الله عليه وسلم و ياران با وفايش نازل گرديد.

چون در ظاهر در صلح حديبيه با اكثر موارد آن مسلمانان راضى نبودند، و اعتراض شديد داشتند، مخصوصاً بآنديكه پيامبر صلى الله عليه وسلم و مسلمانان را ملزم مى ساخت، تا كسانى كه از مشركين ايمان مى آوردند و از مكه به آنان مى پيوستند بايد دوباره به مشركين برگردانيده شوند، اما قريش رابه بازگردانيدن مرتدان ملزم نى كرد، همچنان با اين بند كه بر اساس آن مسلمانان بايد بدون زيارت خانه كعبه به مدينه بازگردند و در سال آينده در حاليكه سلاح هاى شان داخل غلاف باشند بيايند، پذيرفتن اين بندها به ظاهر غير منصفانه و بر مسلمانان دشوار بود و از همه بيشتر حضرت عمر (رض) اسيد بن حضير (رئيس قبيله اوس) و سعد بن عبادۀ بزرگ قبيله (خزرج) مخالفت خويش را اظهار نمودند، حتى حضرت عمر (رض) به نزد پيامبر صلى الله عليه وسلم آمدند و گفتند؟ يا رسول الله مگر شما رسول خدا نمي باشيد؟ آن حضرت فرمودند: بلى! گفت مگر ما مسلمان نيستيم؟ فرمود: بلى گفت: مگر آنما مشرك نى باشند؟ گفت بلى؛ حضرت عمر گفت: پس چرا ما اين ذلت و زبوني را در دين خود پذيريم، رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمود: "انى رسول الله ولست اعصيه و هو ناصرى" من رسول خدا هستم و نيستم كه او را نافرمانى كنم و او كمك كننده من است.

حضرت عمر گفت آيا وعده نكرده بوديد كه ما خانه كعبه را زيارت مى كنيم؟ پيامبر صلى الله عليه وسلم فرمود: بلى؛ اما نگفتم كه حتماً امسال آنگاه حضرت عمر (رض) به نزد ابوبكر (رض) رفت و حرف هاى خود را تكرار نمود ابوبكر (رض) به عنوان نصيحت به حضرت عمر (رض) فرمود: كه از اين اعتراض ها دست بردار شو، و استدلال را بگذار و به وظايف خويش عمل كن، سپس افزود من گواهي مى دهم كه او رسول خداست و قضاوتش حق است و خداوند او را ضايع نى كند.

در اين حال واقعه ابوجندل رخ داد كه همه برآشفته شدند و صدائ اعتراض خويش را بلند نمودند و همه با حضرت عمر يكجا به نزد پيامبر صلى الله عليه وسلم رفتند، و خواستند كه بايد اين صلح از بين برده شود ولى پيامبر صلى الله عليه وسلم با خون سردى به حرف هاى ايشان گوش فراداد و آنان را متقاعد ساخت كه اين صلح به نفع اسلام و مسلمين است و از آن منافع زيادى نصيب مسلمانان خواهد شد.

از اين عمل كرد رسول الله صلى الله عليه وسلم در برابر ياران شان درس بزرگى است كه بايد مسلمانان به ظاهر قضيه ننگردند بلكه مسلمانان بايد دورنگر و ژرف بين و به عواقب هر كار خويش فكر نمايند جوانب مثبت و منفي قضيه رابه تجزيه و تحليل بگيرند، پس كسانيكه در جايگاه قدرت و تصميم گيرى قرار دارند بايد به سوالات و اعتراضات افراد خويش به خون سردى جواب بدهند از اين روح حضرت عمر در دوران خلافت خويش اصحاب را تشويق مى كرد تا در آراء و نظريات اصلاح گرانه و اصلاح جويانه خويش براى مصلحت عمومى بيان دارند، زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم به حرف هاى اطرافيان خويش ارج مى گذاشتند.

و هم درس بزرگ آزادى بيان است كه يك طرف پيامبر صلى الله عليه وسلم است كه بالايش وحى نازل ميگرديد، هر قدمش پيروي مى شد، و دريك طرف ياران با وفاي او در برابر اقداماتش اعتراض مى نمايند، سوال مى كنند، پيامبر (صلى الله عليه وسلم) با سینه فراخ به قناعت ايشان مى پردازد.

دین اسلام توجه بیشتری به صلح دارد و لفظ سلام را برای خوش آمدید مسلمانان در میان یک دیگر قرارداده است، هر مسلمان که بابرادر مسلمان خود روبرو شود السلام علیکم بگوید این کلمه درحقیقت اعلان صلح و اطمینان نسبت به برادر مسلمان خویش میباشد.

ازاینکه لفظ سلام پیام آور صلح و همزیستی مسالمت آمیز است خداوند (ج) جنت را دارالسلام نام گذاری نموده میفرماید: وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۲۵) یونس

ترجمه: خداوند شمارا فرامی خواند به سرای امن و صلح، و توفیق میدهد کسی را که رضای او شود به راه مستقیم امن و صلح آخرت که جنت از برای کسانی است که آنرا در دنیا هم در نظر گرفته اند و در پرتو آن زندگی خود را عیار نموده اند، کسانی که دردنیای برای حصول رضای خداوند تلاش کردند همان صلح و امن آخرت که جنت است برای شان وعده شده است.

چنانچه خداوند می فرماید: يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۱۶) المائدة.

ترجمه: کسانی که برای بدست آوردن رضای خداوند می باشند خداوند آنها را به راه های سلامتی و صلح رهنمایی می کند. **بلی !**

صلح و مصالحه ضرورت و نیاز مبرم جوامع انسانی بوده و بدون تحقق صلح آبادانی عمران ترقی و تعالی متصور نیست . کشور ماکه طی چند دهه اخیر به اثر جنگ های تحمیلی خائنان سوز به ویرانی مبدل گردیده، هر روز مصیبت، غم و اندوهی، انفجار و انتحار، کشته، زخمی، معلول و معیوبی به ارمان میآورد به صلح و وجود فضای آرام نیاز بیشتری دارد.

جنگ در بدری است، جنگ جزئیات، ویرانی، کدورت ها، اختلافات و تشنجات چیزی دیگری نیست . شاید از گذشته خود تجربه گرفته باشیم که جنگ راه حل بجرانها و مشاگل نیست، بلکه یگانه راه رسیدن به داشتن فضای آرام و زندگی آسوده همانا صلح است و پس چنانچه خداوند (ج) برای بشریت ارشاد میفرماید که [والصلح خیر] تمام نیکیها، خوبی ها، محاسن و نعمتها در صلح است .

پس بیائیدای ملت مسلمان و صلح دوست: برای تحقق صلح دایمی، حقیقی و پایدار همه با هم صادقانه، ایثارانه و مخلصانه دست بدهیم و در هر موقف، مکان و منزلتی که قرار داریم برای ایجاد و تقویت صلح در کشور عزیزمان دست بکار شویم .

کاربرد صلح در حوزه های خورد و کلان جامعه قابل اجراء میباشد، طوریکه بعضی از فقهاء صلح را تعریف نمودند: صلح ضد عداوت و دشمنی، که اولاً صلح با خود انسان و نفس او بعداً صلح با خداوند (ج) و در مرحله سوم صلح با انسان های دیگر، این تعریف می رساند که صلح را میتوان از صلح انسان با نفسش، با فامیل، با جامعه، دیگران و حتی با محیط و ماحول آن تعبیر کرد.

اگر همه افراد جامعه صلح را به مفهوم که فقهاء تعریف کرده اند، در زندگی خویش تطبیق نمایند هیچ نوع انحراف، کجروی، مشکلات و کشمکش های را شاهد نخواهند بود؛ و همه افراد جامعه در فضای سکون، امن و آرامش زندگی بسر خواهند برد پس بر ما مسلمانان است تا مفهوم حقیقی و واقعی صلح را در همه ابعاد زندگی خویش تطبیق نموده، و سیره رسول اکرم صلی الله علیه وسلم و یاران با وفایش را مشعل راه قرار بدهیم تا شاهد شکوفایی، ترقی، پیشرفت و تعالی در کشور خویش افغانستان عزیز باشیم.

اللهم اصلح ذات بیننا و الف بین قلوبنا

آمین یا رب العالمین